

Årsboks slut 2023

Tekniska nämnden

Innehåll

Verksamhet	3
Måluppföljning	4
Uppdrag	9
Internkontroll	9
Uppföljning av privata utförare	10
Uppföljning av hållbarhetsprinciper	10
Ekonomi – skattefinansierade verksamheter	13
Drift	13
Prognossäkerhet	17
Investeringar	19
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod	21
Ekonomi – avfallsverksamheten	23
Drift	23
Prognossäkerhet	26
Investeringar	27
Ekonomi – VA-verksamheten	28
Drift	28
Prognossäkerhet	31
Investeringar	32
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod	34
Personaluppföljning	36
Personalstatistik	36
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning	37
Arbetsmiljö	37
Arbetsskador och tillbud	38
Sjukfrånvaro	39
Bilaga 1 – Uppföljning av internkontroll	
Bilaga 2 – Uppföljning av privata utförare	

Verksamhet

Den nystartade tekniska nämnden kan se tillbaka på ett bra verksamhetsår, men med ett utmanande ekonomiskt läge. Sju av nämndens mål är uppfyllda och för de två mål som inte uppfyllts har ändå värdena förbättrats sedan 2022.

Under året har nämnden arbetat aktivt med att utveckla verksamheten för att möta Alingsås näringslivs önskemål och behov. Exempel som kan nämnas är utvecklad frontdeskfunktion för ökad tillgänglighet på Sveagatan och förbättrad hantering av telefon och e-post. Förvaltningen har startat upp konceptet samhällsbyggnadsfrukostar, där nämndens verksamheter presenteras och kan diskuteras, samtidigt som relationer mellan kommunen och näringslivet etableras och utvecklas. Nämnden kan glädjas åt att såväl nöjdheten med markupplåtelseprocessen som företagarnas upplevelse av dialogen med verksamheterna ökat, och när de uppsatta målen för året.

Nämnden har ett stort ansvar för att skapa goda livsmiljöer genom sitt ansvar för planering, utbyggnad och skötsel av kommunens allmänna platsmark, kommunens fordonspark samt avfalls- och VA-verksamheterna. Investeringar i kommunens fysiska miljö har under året utförts och resulterat i uppdaterade och nya hållbara miljöer, som främjar Alingsås attraktivitet, trygghet och funktion. Hela 85% av Alingsåsarna upplever sig trygga utomhus där de bor när det är mörkt. Detta är avsevärt mycket bättre än rikssnittet.

Under året har nämnden bland annat byggt om och rustat upp Plantagets lekplats (Mullbärsplantaget) och Playa Mjörn samt genomfört en omfattande renovering av Museiparken, som invigdes med stort deltagande den 13 maj. Parkverksamheten, som tidigare genomförs till stor del via upphandlad entreprenad, har under 2023 adderats tre parktjänster inom förvaltningen för ökad flexibilitet och effektivitet. Nöjdheten med parkskötseln har ökat från 2022 men når inte riktigt målet för 2023. En ny beslutad organisation inför 2024 förväntas bidra ytterligare till ökad nöjdhet med skötseln framöver.

Måluppföljning

Nedan följer uppföljning av tekniska nämndens mål. En bedömning av måluppfyllelsen görs enligt nedanstående signalfärger:

Ej uppfyllt
 Helt uppfyllt

1. Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv

Nämndens mål 1	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Företagarnas bedömning av servicen inom myndighetsområdet markupplåtelse ska öka.	Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur	

Kommentar: Baserat på nuvarande siffror har målvärdet uppnåtts. Under 2023 har förvaltningen arbetat med ett antal olika åtgärder. Kontaktmöjligheter med handläggare via frontdesk har utökats och enheten som hanterar markupplåtelse har under året jobbat kontinuerligt med service- och bemötandefrågorna kopplat till kontakten med näringslivet. Ett politiskt beslut har också fattats för att möjliggöra för uteserveringar under vintertid.

Nuvarande resultat ligger på 81 (preliminärt), vilket är en tydlig ökning jämfört med 2022. Det preliminära resultatet för 2023 grundas på 50 enkätsvar. Det slutliga resultatet för 2023 publiceras vecka 17, 2024.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Företagsklimat enl. ÖJ (Insikt) - Markupplåtelse - Totalt, NKI (alla)	75	Prel. 81	73	67

Nämndens mål 2	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen ska förbättras.	Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen	

Kommentar: Utfallet har gått från 2,36 (2022) till 2,60 (2023), vilket innebär att målet för 2023 uppnåtts. Under året har kommunikationsplaner i investeringsprojekten tagits fram. Detta gör att näringsidkare som berörs av byggprojekt får tidig samt löpande information under projektets gång. Information ges genom brev, digitalt, besök hos berörda näringsidkare eller fysiska informationsmöten med större grupp. Tekniska nämndens verksamheter har även deltagit aktivt i kommunens olika dialogforum för näringslivet. Inom flertalet av nämndens myndighetsutövande verksamheter har såväl privatpersoner som företagare möjlighet att använda digitala tjänster för sina behov.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunen (skala 1-6)	2.60	2.60	2.36	2.50

2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Nämndens mål 3	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Hushållsavfall som samlats för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, ska öka.	Mål 12, Hållbar konsumtion och produktion	

Kommentar: För att öka återvinningsgraden har avfallsfraktionerna utökats med exempelvis planglas, textil och viss isolering. Med anledning av att kommunikationsinsatser krävs har införande av konceptet "Sortera säcken" på återvinningscentralerna senarelagts till februari 2024. Konceptet innebär att det inte längre är möjligt att slänga hela säckar utan att innehållet måste sorteras ut, vilket har till syfte att uppmuntra att sortering sker på rätt sätt från början. Målet på 50% uppnås inte, men andelen har ökat jämfört med 2022 och är på väg åt rätt håll.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Kommunalt avfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	50%	42%	39%	43%

Nämndens mål 4	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Andelen fossiloberoende personbilar samt lätta lastbilar i kommunorganisationen ska öka.	Mål 13 Bekämpa klimatförändringarna	

Kommentar: Under 2023 har leveranssituationen för personbilar förbättrats och utbytestakten till nyare personbilar har ökat jämfört med tidigare år. Andelen fossiloberoende fordon har ökat från 45,5% 2022 till 52,7% 2023, men då målet för 2023 sattes till 60% kan detta inte anses uppfyllt. Några av aktiviteterna som genomförts under året är att verksamheterna behöver redogöra för sina skäl då pluginhybrid eller elbil inte beställs. I den mån det är möjligt väljs i nästa steg dieslbilar godkända för HVO100. Fordonsverksamheten utreder också fortlöpande möjligheten att elektrifiera fordonsparken med utgångspunkt i befintlig laddinfrastruktur.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Fossiloberoende fordon i kommunens verksamhet, andel (%)	60,0%	Prel. 52,7%	45,5%	45,4%

Nämndens mål 5	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Antal meter cykelväg i kommunen ska öka och standarden på kommunalt GC-nät ska höjas.	Mål 9 Hållbar industri, innovationer och infrastruktur, Mål 11 Hållbara städer och samhällen	●

Kommentar: Genomförda projekt under året har lett till att 603 meter ny cykelväg har byggts, där främst utbyggnationen av gång- och cykelväg (GC-väg) längs Rolfs kullevägen bidragit. Det totala antalet meter cykelväg i kommunen hamnar runt 95 667 meter. Antal genomförda åtgärder för att höja standarden på det kommunala GC-nätet (såsom breddning av befintliga gång- och cykelvägar, överfarter och passager) är nio stycken, exempelvis breddning av GC-väg vid Bagarestigen och vid Oxelgatan och nya cykelöverfarter vid Oxelgatan, Skolgatan och vid cirkulationsplatsen på Strähles allé. Samtliga tre nyckeltal gällande cykelväg har således uppfyllts under 2023.

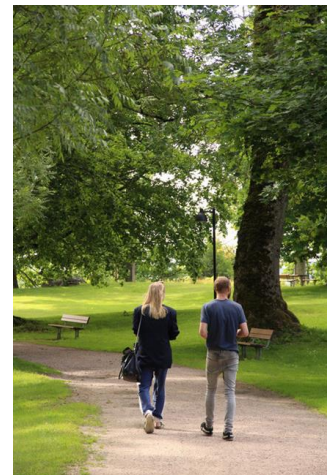
Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Cykelväg i kommunen, kommunal, meter	95 263	95 667	95 064	94 604
Ökning antal meter ny cykelväg, kommunal	400	603	460	-
Antal genomförda åtgärder för att höja standarden på kommunalt GC-nät	8	9	-	-

Nämndens mål 6	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Den upplevda tryggheten i kommunens utomhusmiljöer ska öka.	Mål 11 Hållbara städer och samhällen	●

Kommentar: I samarbete med polisen sker en gemensam uppsikt över sådant som behöver åtgärdas i våra utemiljöer för att öka trygghetsupplevelsen. Det är oftast inga stora åtgärder som behövs, men som givit viktiga resultat. Längs med GC-vägar har växtligheten hållits efter hårdare för att ljusa upp och i naturområden nära bebyggelse och lekplatser har det röjts mer.

En särskild satsning på klottersanering gjordes under våren i centrala Alingsås och det pågår ett utredningsarbete kring möjligheter till kameraövervakning på vissa utsatta platser. I nya projekt fortsätter planeringen för att säkerställa att belysningen ska förbättra både upplevelsen av platsen och känslan av trygghet.

Resultatet från Medborgarundersökningen visar att 85,2% känner sig mycket eller ganska trygga där man bor när det är mörkt ute. Denna andel innebär att målet för 2023 uppfylls och är även väsentligt högre än siffran för riket i stort som ligger på 75,9%.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Medborgarundersökningen - Trygg utomhus i området där du bor när det är mörkt ute, andel (%)	84,0%	85,2%	82,2%	82,1%

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål 7	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Öka alingsåsarnas delaktighet och insyn.	Mål 11 Hållbara städer och samhällen, Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen	●

Kommentar: Under 2023 har ökade informationsinsatser på sociala medier och på hemsidan genomförts, innehållande proaktiv information till kommunens invånare och verksamheter. Exempel på ett projekt som genomförts i samarbete med den målgrupp som ska använda sig av slutprodukten är ombyggnationen av lekplatsen Mullbärsplantaget, då landskapsarkitekten förde dialog med kommunens barn under arbetets gång.

Kartskiss över Mullbärsplantaget

Resultatet från Medborgarundersökningen visar att andelen som svarat "håller med till stor del" eller "håller med helt och hållet" på frågan "Tycker du att invånarna i din kommun har möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter?" har ökat till 21,4 %, vilket innebär att 2023 års mål har uppnåtts.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Invånarnas möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter är bra	21,0%	21,4%	17,4%	19,0%

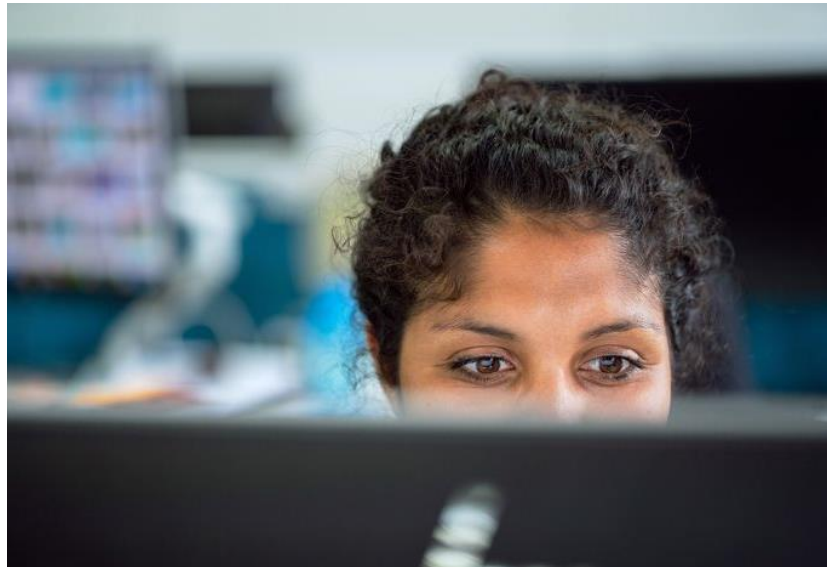
Nämndens mål 8	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Kommunens invånare får ett gott bemötande, tydliga svar och god service när de har kontakt med förvaltningens personal.	Mål 16 Fredliga och inkluderande samhällen	●

Kommentar: Under 2023 har arbetet fortsatt för att på ett så bra sätt som möjligt använda frontdesk-funktionen i Sveagatans entré som ytterligare en kommunikationsväg för medborgare och företagare. Om medborgaren inte kunnat få svar på sin fråga direkt har medarbetarna i frontdesk tillhandahållit snabb information om vilka kontaktvägar som finns. Avfallsverksamhetens kundtjänst har under året flyttats och ingår numera i frontdeskfunktionen.

SKR:s servicemätning pågick mellan 13 mars och 12 maj 2023 och bestod av enkäter utsända via e-post och/eller SMS. Gata, park & trafik når sina mål inom bemötandet via telefoni, enkelhet att få hjälp med sin fråga via telefoni samt enkelhet att få hjälp med sin fråga via e-post, men har en liten bit kvar gällande tydliga svar via e-post. Vatten och avfall når målen gällande enkel hjälp via e-post, men uppnår inte målen inom tydlighet via e-post, enkelhet samt bemötande via telefoni.

En av de aktiviteter som genomförts under 2023 är att knappval införts vid samtal till teknisk service, så att medborgare direkt kan välja bland olika alternativ beroende på vad ens fråga handlar om (1. Felanmälan, 2. Tillstånd etc.).

Hälften av målen i Servicemätningen är uppnådda, och målet bedöms utifrån detta som uppfyllt.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023
Enkelt att få hjälp med sin fråga via telefoni , index 0-100	Gata, park & trafik 74 Vatten & avfall 74	Gata, park & trafik 74 Vatten och avfall 63
Nöjd med bemötandet via telefoni , index 0-100	Gata, park & trafik 80 Vatten & avfall 80	Gata, park & trafik 84 Vatten & avfall 75
Tydligt svar från kommunen via e-post , index 0-100	Gata, park & trafik 82 Vatten & avfall 82	Gata, park & trafik 77 Vatten & avfall 69
Enkelt att få hjälp med sin fråga via e-post , index 0-100	Gata, park & trafik 82 Vatten & avfall 82	Gata, park & trafik 82 Vatten & avfall 84

5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö

Nämndens mål 9	Koppling Agenda 2030	Bedömning
Nöjdheten med kommunens utomhusmiljöer ska öka.	Mål 11 Hållbara städer och samhällen	●

Kommentar: Den största delen av kommunens parkskötsel, till exempel gräsklippning, utförs av externa entreprenörer. Under 2023 har kommunens egen parkverksamhet utökats med ett antal tjänster och dessa har bidragit till en ökad flexibilitet och effektivitet i de delar av parkdriften som behöver utföras med kort varsel.

Utplacering av solsoffor har gjorts på ett flertal platser, exempelvis vid Gräfsnäs och Ingareds badplatser. Plantagets lekplats har rustats upp och heter nu Mullbärsplantaget. Även Museiparken har genomgått en uppgradering. Fokus har varit en omgestaltning av parken med respekt för både historien och dagens behov av trygghet, tillgänglighet, möten och kultur. En särskild upprustningsinsats gjordes även på badstranden "Playa Mjörn" inför badsäsongen.

Det har skett en tydlig ökning avseende utfallet mellan 2022 och 2023 och trots att måltalet på 78% inte riktigt uppnås bedöms nämndens mål, det vill säga att nöjdheten med kommunens utemiljöer ska öka, vara uppfyllt.

Nyckeltal	Mål 2023	Utfall 2023	Utfall 2022	Utfall 2021
Nöjdhet med skötseln av kommunens utomhusmiljöer, andel (%)	78%	77%	73%	76%

Uppdrag

Nämnden har inte tilldelats några utpekade uppdrag i den av kommunfullmäktige beslutade budgeten.

Internkontroll

I bilaga 1 finns årets uppföljning av internkontrollplanen. Bedömningarna görs enligt följande:

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning ●
- Kontrollen är genomförd med anmärkning 🚫

Två av de sex internkontrollpunkterna har fått anmärkning, vilket beskrivs närmare i bilagan.

Uppföljning av privata utförare

I bilaga 2 finns årets uppföljning av privata utförare. De privata utförare som omfattas av uppföljningen är de som utför uppgifter som riktar sig till och rör medborgarna. Uppgifterna ska utgöra en löpande verksamhet inom nämndens verksamhetsområde, alternativt att tjänsterna utnyttjas återkommande med regelbundenhet. Avtal där kommuner avropar tjänster för enskilda tillfällen omfattas inte.

Uppföljning av hållbarhetsprinciper

I policyn för hållbar utveckling (KF 2019-09-25, § 175,) presenteras fyra principer för ett hållbart Alingsås. Dessa principer kan sammanfattas som 1) att aktivt välja hållbart, 2) helhetsplanering, 3) samverkan och 4) lärandeperspektiv. Principerna ska tillämpas i kommunens samtliga processer.

Flertalet av tekniska nämndens verksamheter är av utförarkaraktär där ett aktivt hållbarhetsarbete kontinuerligt aktualiseras i de olika processtegen, såsom i den strategiska planeringen, inom upphandlingar och inköp, i genomförande av projekt och vid drift och underhåll.

Inom VA-verksamheten pågår exempelvis följande processer:

- Optimeringsprocesser i projekteringen av det nya reningsverket för att minska utsläpp av metangas och lustgas från slam- och vattenreningsprocesserna.
- Användning av miljövänlig diesel (HVO 100) i anläggningsmaskinerna vid utbyggnad av ledningsnätet, vilket kan sänka utsläppen med ca 40%.
- Utbyte till nya mer energieffektiva pumpar innebär minskad elanvändning.
- Utökad dialog med Räddningstjänsten för att säkerställa brandvattenförsörjningen.

Även Stadsmiljöavdelningen hanterar många olika typer av projekt där ett hållbart helhetsperspektiv behöver eftersträvas i projektens samtliga faser. I stadsmiljöplaneringen ses hantering av dagvatten över, ängsmiljöer skapas och restaureras och den biologiska mångfalden ökas och bevaras genom medveten skötsel och planering. Fler exempel är:

- Användande av mer långlivade perenner, tåligare växter och färre säsongsväxter i kommunens rabatter, vilket bland annat minskar vattenanvändningen under varma somrar.
- Utfasning av torv i den jord som används i kommunens rabatter och planteringar.
- Att i den mån det är möjligt återanvända material och utrustning vid ombyggnationer och nyanläggningar av parker och andra platser, samt att vid nyinköp i första hand välja hållbara och kvalitativa produkter som producerats på nära håll.

Utbytestakten till mer miljövänliga fordon i den kommunala fordonsflottan har ökat jämfört med tidigare år och andelen fossiloberoende fordon (personbilar och lätta lastbilar) ligger nu på 52,7%, jämfört med 45,5% år 2022.

Förbättringar i det kommunala cykelvägnätet bidrar till långsiktiga och strukturella förändringar i socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar riktning. Genomförda projekt under året har lett till att 603 meter ny cykelväg har byggts och under året har totalt nio åtgärder för att höja standarden på det kommunala GC-nätet genomförts. Under året har även satsningarna Cykelutmaningen och Cykelvänligast genomförts och cykelfrukostar har anordnats. Frukosten delades ut i papperspåsen avsedd för matavfallsinsamling med information om dess fördelar jämfört med bioplastpåse, samt även med tips om åtgärder för att minska sitt matsvinn. Övergången till papperspåse för matavfall ökar i sig möjligheterna att få ut det biogödsel som bildas i rötningsprocessen.

Tillgänglighetsanpassning har gjorts på busshållplatserna Ängabo centrum och Hemsjö kyrka och beslut har fattats om fortsatt tillköp av seniorbiljetter, vilket skapar förutsättningar för hållbart resande, både miljömässigt och socialt.

Angående helhetsplanering och samverkan har ett gemensamt forum för investeringsplanering utvecklats för att samordna kommunens grävarbeten, vilket både sparar pengar och ger en mindre påverkan på invånarna. I detta forum ingår olika kommunala förvaltningar, Alingsås Energi och Alingsåshem och samverkan och förbättring av synkroniseringen av investeringsprojekten sker för att nyttja resurser effektivt och smart. I projekten tillämpas i sin tur återanvändning av byggnadsmaterial i den mån det går, till exempel återanvändning av kantstenar, vilket bidrar till massbalans i de olika projekten.

Ett annat exempel på samverkan är samarbetet mellan avfallsverksamheten och reningsverket gällande miljörapportering, med ambitionen att utveckla och förenkla den interna processen för framtagande av underlag till miljörapport för Bälinge ÅVC. Avfalls- och VA-verksamheterna har även inlett dialog kring återanvändning av överblivna schaktmassor för återställning av skyddsskiktet på före detta Lyckedeponin.

Vattentjänstplanen ska tas upp för politiskt beslut i februari och därmed är den och övriga dokument inom VA-planen klara. Kommunens avfallsföreskrifter har reviderats med hjälp av en förvaltningsövergripande arbetsgrupp med representanter för samhällsbyggnadsförvaltningen, kommunledningskontoret och Räddningstjänsten.

Planering för sluttäckning av Bälinge deponi pågår och dess gassystem utreds i syfte att minska klimatavtrycket. Även lakvattenhanteringen på Bälinge är under utredning, med anledning av att lakvattnet står för majoriteten av de PFAS-mängder (per- och polyfluorerade alkylsubstanter) som pumpas till avloppsreningsverket i Nolhaga. I samarbetet med VA-verksamheten diskuteras även befintligt pumphus vid lakvattendammen och hur detta skulle kunna utvecklas och eventuellt automatiseras. Avfallsavdelningen har deltagit i arbetet med upphandling av laboratorietjänster, samt deltar i ett nationellt kemikalienätverk för utbyte av erfarenheter inom kommunal kemikaliehantering.

Kommunens sorteringsguide har reviderats och nu pågår ett arbete med att ta fram en kommunikationsplan för avfallsavdelningen. Under "Europa minskar avfallet"-veckan samt på FN:s internationella matsvinnsdag gjordes kampanjer på sociala medier. Plockanalyserna som genomförs årligen kommer användas som en indikator på om kommunikationsinsatserna ger önskad effekt. Inom GR har avfallsavdelningen deltagit i diskussioner för att genom innovation utveckla metoden för plockanalys av olika avfallsfraktioner på återvinningscentralen.

Ekonomi – skattefinansierade verksamheter

Drift

Inledande sammanfattning

De i huvudsak skattefinansierade verksamheterna redovisar ett underskott på **3 592 tkr** för 2023. Under året har nämnden prognosticerat ett underskott och även beslutat om en handlingsplan för att nå en ekonomi i balans. Handlingsplanen har dock inte haft tillräcklig effekt för att nå önskat läge. Underskottet beror till stor del på högre kostnader för gatubelysningen samt ett nytt grönyteskötselavtal med en extern part som blev dyrare än budgeterat.

Investeringsutfallet är **2 989 tkr** lägre än budgeterat och blev totalt **56 001 tkr**. Merparten av de planerade projekten 2023 har genomförts.

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/ budget 2023	Bokslut 2022	Diff. bokslut 2023/2022
Verksamhetens intäkter	30 545	31 287	742	54 372	-23 086
Personalkostnader	-49 836	-44 848	4 987	-55 755	10 906
Lokalhyror	-5 103	-5 154	-51	-4 568	-586
Köp av tjänster	-31 880	-36 681	-4 801	-37 213	532
Utdebitering personalkostnader	22 898	19 986	-2 912	25 546	-5 560
Övriga kostnader	-34 716	-36 055	-1 339	-44 112	8 057
Verksamhetens kostnader	-98 637	-102 753	-4 116	-116 102	13 349
Avskrivningar	-1 450	-1 498	-48	-1 288	-210
Verksamhetens nettokostnader	-69 542	-72 965	-3 423	-63 018	-9 947
Kommunbidrag	69 577	69 577	0	62 805	6 772
Finansnetto	-35	-205	-170	-48	-157
Årets resultat	0	-3 592	-3 592	-261	-3 331

Utfall för perioden

Totalt avviker **intäkterna** positivt med **742 tkr** och kan till stor del förklaras av att fordonsverksamheten har avslutat fler leasingavtal än planerat, vilket inneburit större försäljningsintäkter. Visserligen har fordonshyrorna som tas in från de köpande förvaltningarna minskat men den totala effekten blir ändå en positiv avvikelse på ca 300 tkr. Under 2023 mottogs även 1 700 tkr i elstödsbidrag för 2022, vilket inte fanns med i budgeten. Muddring av Säveån utfördes till en kostnad av ca 1 000 tkr, men medförde i sin tur motsvarande ökning av intäkter. Muddringsprojektet har finansierats av kommunstyrelsen.

Under 2023 minskade däremot intäkterna för markupplåtelser med ca 1 000 tkr på grund av lägre efterfrågan. Utvecklingsenheten och ekonomienheten, som fakturerar sina kostnader till samhällsbyggnadsförvaltningens fyra skilda ekonomier, hade lägre intäkter på ca 700 tkr beroende på otillsatta tjänster. På grund av det minskade antalet nybyggnationer under året fick GIS-enheten färre beställningar på nybyggnadskartor och inmätningar. På grund av detta blev GIS-enhetens intäkter ca 800 tkr lägre än budgeterat.

Personalkostnaderna är **4 987 tkr** lägre än budgeterat, vilket till största del beror på att stabsavdelningen haft vakanta tjänster och annan frånvaro motsvarande ca 2 650 tkr. Även inom stadsmiljöavdelningen har vakanser och annan frånvaro inneburit lägre kostnader. Tjänsten som avdelningschef har varit vakant stora delar av året och istället har en interimsschef varit på plats. Slutligen har arvodeskostnader för den politiska nämnden varit ca 250 tkr lägre än budgeterat.

Utfallet för **köp av tjänster** är **4 801 tkr** högre än budget och försämringen beror främst på att parkskötselavtalet, i och med ny upphandling, blev ca 1 100 tkr dyrare än förväntat. På stadsmiljöavdelningen saknades även avdelningschef under merparten av året och en interimslösning upphandlades, vilket ökade kostnaderna med ca 800 tkr (se även ovan under *personalkostnader*). Ytterligare en förklaring är avskrivnings- och räntekostnaderna för gatubelysningen som avviker negativt med ca 1 000 tkr. Kostnadsökningen beror främst på höjda räntenivåer. Även för underhåll och drift av gatubelysningen ses en ökning av kostnaderna på ca 600 tkr. Under 2022 genomfördes en extern revision av gatuunderhållet, vilket medförde att ca 500 tkr mer än budgeterat behövt användas till inventering av gatuunderhållsbehovet. Slutligen har muddring av Säveån genomförts under 2023, vilket medfört kostnader på ca 500 tkr. Dessa har vidarefakturerats och återfinns även under *övriga kostnader*.

Utfallet för **utdebitering personal** är **2 912 tkr** lägre än budget, vilket beror på att vakanser i verksamheten lett till att mindre tid än budgeterat har redovisats.

Övriga kostnader avviker negativt med **1 339 tkr** och de största avvikelserna återfinns inom teknisk service, där kostnader för drift och underhåll ökade med ca 500 tkr eftersom behovet att utföra driftåtgärder var större än budgeterat. Här står snöröjningen för en stor andel då det växlande vädret under senare delen av året krävt många insatser. Även kostnaderna för anläggningsmaterial blev högre än budgeterat med ca 300 tkr. Detta beror på både ökade prisnivåer men även på ett större behov av anläggningsmaterial i samband med exempelvis halkbekämpning. Ökade drivmedelspriser har inneburit ökade kostnader

för verksamheten med ca 250 tkr och även kostnaderna för förbrukningsmaterial har blivit högre än budget.

Jämförelse mellan åren

Med anledning av att bygglovs- och planverksamheterna från och med år 2023 inte tillhör tekniska nämndens ansvarsområde, men fanns i den tidigare samhällsbyggnadsnämndens, har dessa verksamheter exkluderats ur nedanstående tabell. Detta för att enklare kunna jämföra 2022 med 2023.

Belopp i tkr	Bokslut 2023	Bokslut 2022*	Diff. bokslut 2023/2022
Verksamhetens intäkter	31 287	30 097	1 190
Personalkostnader	-44 848	-40 954	-3 895
Lokalhyror	-5 154	-4 565	-589
Köp av tjänster	-36 681	-27 286	-9 395
Utdebitering av personalkostnader	19 986	19 054	931
Övriga kostnader	-36 055	-35 981	-74
Verksamhetens kostnader	-102 753	-89 733	-13 020
Avskrivningar	-1 498	-1 288	-210
Verksamhetens nettokostnader	-72 965	-60 924	-12 040
Kommunbidrag	69 577	60 544	9 034
Finansnetto	-205	-44	-161
Årets resultat	-3 592	-424	-3 168

*Resultatet för 2022 är justerat i jämförelsesyfte

Intäkterna var **1 190 tkr** högre 2023 jämfört med 2022 och har flera olika orsaker. Elstödsbidrag har erhållits under 2023 motsvarande ca 1 700 tkr och intäkterna inom fordonsverksamheten har ökat med ca 1 500 tkr jämfört med 2022 på grund av försäljning av fler fordon. Verksamheten har dock samtidigt minskat sina hyresintäkter för fordonen med ca 900 tkr då fordonsverksamheten ska vara självfinansierad och reglerar därmed hyresintäkterna baserat på kostnader i verksamheten samt intäkter från försäljning av fordon.

Förvaltningens stödande verksamheter, som arbetar mot både tekniska nämnden och bygg- och miljönämnden, har ökat sina intäkter med ca 2 900 tkr med anledning av fakturering till bygglovs- och planverksamheterna som flyttats över till andra nämnder. Intäkterna för markupplåtelser minskade med ca 1 000 tkr under 2023 och ersättningen för

engångskostnader, bland annat för muddring av Sävån, var ca 2 600 tkr lägre än året innan.

Personalkostnaderna var **3 895 tkr** högre, dels beroende på att den tillkommande verksamheten *färdtjänst*, som inför 2023 flyttades från vård- och omsorgsnämnden till tekniska nämnden, medför en kostnadsökning på ca 600 tkr. Dels för att utförarverksamheterna inom *teknisk service* har ökat sina kostnader med ca 2 750 tkr. Sistnämnda kostnadsökning är en följd av tillsättning av vakanta tjänster och förstärkning av organisationen genom att inrätta en ny organisation för parkskötsel med tre nya tjänster för att på så sätt bland annat öka både effektivitet och flexibilitet rörande skötseln.

Hyreskostnaderna ökade med **589 tkr** under 2023 främst beroende på ombyggnad av lokalerna i Sävälunds industriområde.

Köp av tjänster var **9 395 tkr** högre 2023 vilket beror på ett flertal olika anledningar. Den interimschefslösning som genomfördes för att täcka upp på den vakanta avdelningschefsposten innebar ökade kostnader med ca 750 tkr. Gatubelysningen hade ökade kapitalkostnader, beroende på höjda räntenivåer, vilket förklarar ca 900 tkr av skillnaden. Kostnadsökningen för underhåll och drift av gatubelysningen är ca 550 tkr. Vidare köpte färdtjänstverksamheten in tjänster för ca 4 300 tkr under 2023. Ansvaret för färdtjänst låg tidigare på vård- och omsorgsnämnden och denna post finns därför inte med i utfallet för 2022.

Med anledning av flytten av bygglovsverksamheten har en reglering av kommunbidrag från den tidigare samhällsbyggnadsnämnden till bygg- och miljönämnden hanterats under *köp av tjänster*, vilket har påverkat kostnaderna i negativ riktning med ca 2 200 tkr.

Utdebitering av personalkostnader ökade med **931 tkr** under 2023 och förklaras av den tillkommande organisationen för parkskötsel, vilken står för ca 900 tkr av ökningen. Även tillsättning av vakanta tjänster inom teknisk service, innebärande en ökning av utdebiteringen med ca 850 tkr, är en bidragande faktor. Däremot har minskad efterfrågan på nybyggnadskartor medfört lägre timdebitering inom GIS-verksamheten motsvarande ca 250 tkr och sjukfrånvaro inom trafik och planering har även det medfört lägre timdebitering motsvarande 400 tkr.

Övriga kostnader ökade med **74 tkr** under 2023 och avvikelserna beror på ett antal mindre poster.

Avskrivningar ökade med **210 tkr** under 2023, vilket beror på avskrivningar inom fordonsverksamheten.

Prognossäkerhet

Tabellen nedan visar de prognoser som lämnats vid årets olika uppföljningstillfällen jämfört med det slutliga utfallet i årsbokslutet.

Avstämnings- tillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	-2 550	-1 042
Delårsbokslut	-2 440	-1 152
Bokslut 2023	-3 592	

Resultatet i årsbokslutet är sämre än den bedömning som gjordes vid båda prognostillfällena.

I den fördjupade månadsuppföljningen i april så förväntades resultatet bli **1 042 kr** bättre än i årsbokslutet. När delårsbokslutet från augusti genomfördes prognosticerades ett resultat som var **1 152 tkr** bättre än utfallet i årsbokslutet.

I den fördjupade månadsuppföljningen bedömdes **intäkterna** bli ca 1 150 tkr högre än vad årsutfallet blev. Vid detta tillfälle fanns ingen kunskap om och i så fall hur stort ett eventuellt elstödsbidrag för högre elkostnader under 2022 skulle vara. Bedömningen av intäkter för markupplåtelse, fordonsverksamheten samt de gemensamma verksamheterna överskattades också. Intäkter för muddringen av Sävån var inte kända vid prognostillfället.

I delårsbokslutet prognosticerades intäkterna bli ca 1 300 tkr lägre än årsbokslutet. Den främsta orsaken är intäkten för muddringen som inte togs med.

Personalkostnaderna bedömdes nära 1 600 tkr för högt i den fördjupade månadsuppföljningen då effekten av oplanerade vakanser samt senarelagda rekryteringar var svårbedömd så tidigt på året. I delårsbokslutet var prognosen ca 900 tkr lägre än utfallet i årsbokslutet.

Vid såväl den fördjupade månadsuppföljningen som vid delårsbokslutet prognosticerades kostnaderna för **köp av tjänst** för lågt. Vid den fördjupade månadsuppföljningen var skillnaden ca 3 700 tkr för att minska till ca 3 000 tkr i delårsbokslutet. Köpta tjänster för färdtjänsten förväntades i delårsbokslutet bli ca 1 300 tkr lägre än vad de slutligen blev i årsbokslutet. Även kostnader för underhåll av gatubelysningen samt kostnader för muddringen av Sävån avviker mot bedömningen delårsbokslutet.

I den fördjupade månadsuppföljningen prognostiserades **utdebitering av personalkostnader** drygt 1 400 tkr för högt. Det här sammanfaller med att personalfrånvaron förväntades vara lägre. I delårsbokslutet förväntades istället utdebiteringen bli lägre än årsbokslutet.

I den fördjupade månadsuppföljningen prognostiserades **övriga kostnader** knappt 3 100 tkr för högt vilket till stor del kan förklaras med lägre kostnader för leasing inom fordonsverksamheten. I delårsbokslutet förväntades istället kostnaderna bli lägre än vad utfallet blev. En stor del av avvikelsen kan förklaras med ökade kostnader för snöröjningen i och med det växlande vädret i slutet på 2023.

Investeringar

Utfall för perioden

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/ budget 2023	Bokslut 2022	Diff. bokslut 2023/2022
Expansionsinvestering	10 200	5 762	4 438	8 572	-2 809
Parkmiljö	0	106	-106	1 170	-1 064
Stadsmiljöåtgärder	500	191	309	62	129
Gator och vägar	6 500	2 799	3 701	1 077	1 722
Cykel- och gångbanor	2 600	2 329	271	5 659	-3 330
Tillgänglighet	500	337	163	570	-233
Maskiner och inventarier	100	0	100	34	-34
Reinvestering	34 990	38 064	-3 074	22 425	15 639
Parkmiljö	5 350	4 779	571	3 656	1 123
Naturmark	300	566	-266	270	296
Lekplatser	5 250	5 588	-338	2 120	3 469
Stadsmiljöåtgärder	350	333	17	283	50
Gator och vägar	1 500	1 603	-103	2 129	-526
Cykel- och gångbanor	1 100	1 929	-829	1 234	695
Trafiksäkerhet	100	0	100	72	-72
Maskiner och inventarier	9 840	10 655	-815	8 178	2 477
Beläggning	3 000	2 948	52	3 137	-189
Samhällskritiska åtgärder	1 500	-8	1 508	1 205	-1 212
Digitalisering	200	0	200	0	0
Broar	6 500	9 671	-3 171	142	9 529
Anpassningsinvestering	13 800	12 174	1 626	11 856	318
Parkmiljö		12	-12		12
Stadsmiljöåtgärder	600	87	513	2 628	-2 541
Cykel- och gångbanor	600	72	528	676	-604
Trafiksäkerhet	8 100	8 527	-427	7 793	733
Tillgänglighet	400	109	291	292	-183
Samhällskritiska åtgärder	3 600	3 367	233	308	3 058
Digitalisering	500	0	500	158	-158
Totala utgifter	58 990	56 001	2 989	42 853	13 148

Ovan redovisas budget samt utfall för investeringsprojekt 2023. Det totala utfallet för 2023 var **56 001 tkr** vilket är **2 989 tkr** lägre än budgeterat. Större avvikelser kommenteras nedan:

Expansionsinvesteringar

- *Stadsmiljöåtgärder* har delvis skjutits på till 2024. Det gäller framförallt *Stora torget utvecklingsprojekt*.
- Avvikelsen inom *Gator och vägar* beror till stor del på att ett projekt, *Kavlås ängar*, delvis har skjutits på till 2024.
- *Tillgänglighetsprojekt* har utförts till en lägre utgift än budgeterat.

Reinvesteringar

- *Parkmiljö* har delvis skjutits på till 2024, samtidigt som genomförda projekt blivit dyrare än planerat.
- Projekt inom *naturmark* och *lekplatser* har blivit dyrare än budgeterat framförallt på grund av dyrare materialinköp än planerat.
- Åtgärder inom *cykel- och gångbanor* har tillkommit. Det avser projekt som är kopplat till Trafikverkets ombyggnation av viadukten vid väg 180.
- Inköp av *maskiner och inventarier* har blivit dyrare, dels på grund av prishöjningar men även på tillkommande inköpsbehov.
- *Samhällskritiska åtgärder* har skjutits på framtiden då behov i dagsläget inte finns.
- *Digitaliseringsåtgärder* har skjutits på till 2024 på grund av resursbrist.
- Renovering av *bro* i Stadsskogen har blivit dyrare eftersom de nödvändiga åtgärderna var större än besiktningen som låg till grund för planeringen visade.

Anpassningsinvesteringar

- *Stadsmiljöåtgärder* har flyttats fram till 2024 på grund av praktiska skäl.
- *Cykel- och gångbanor* har delvis flyttats till 2024, främst avseende projekteringsarbete rörande Södra Ringgatan.
- Återstående *trafiksäkerhetsåtgärder* från 2022 i samband med byggnationen av cirkulationsplats Stråhles allé vilket leder till en högre investeringsutgift än budgeterat.
- *Tillgänglighet* är delvis framflyttat till 2024 på grund av resursbrist.
- Ombyggnation av dämme, *samhällskritiska åtgärder*, fick ett lägre utfall än budgeterat.

- *Digitaliseringsåtgärder* har skjutits på till 2024 på grund av resursbrist.

Jämförelse mellan åren

Investeringsutgiften 2023 var **13 148 tkr** högre än föregående år. Att investeringstakten ökat beror framförallt på att organisationen har stärkt sin kompetens för att driva projekt samt arbetat för att få bättre framförhållning i planeringskedet.

Enskilda investeringsprojekt är svåra att jämföra mellan åren då många projekt varierar från år till år. Vissa projekt är dock återkommande, så som till exempel investeringar i maskiner och inventarier.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod

Utfall för perioden

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/ budget 2023	Bokslut 2022	Diff. bokslut 2023/2022
Inkomster					
Gång- och cykelvägar	1 380	1 379	-1	3 057	-1 678
Kollektivtrafikåtgärder	100	82	-19	277	-195
Trafiksäkerhetsåtgärder	490	490	0	226	264
Mariedal park			0	163	-163
Skredrisk Säveån	0	2 864	2 864		2 864
			0		0
- varav exploatering	0	0	0	0	0
Totala inkomster	1 970	4 815	2 845	3 723	1 092

I tabellen ovan redovisas investeringsbidrag. Ansökan om bidrag för gång- och cykelvägar samt åtgärder för kollektivtrafik görs årligen och för 2023 utbetalades totalt **4 815 tkr** vilket är **2 845 tkr** högre än budgeterat

Utfallet för åtgärder kollektivtrafik är lägre än budgeterat då investeringsutgiften blev lägre än planerat.

Bidraget för skredrisk Säveån är försenat och avser åtgärder som utförts tidigare år. Bidraget syftar till att förhindra naturolyckor.

Jämförelse mellan åren

Eftersom bidrag söks och beviljas årligen och är beroende av vilka projekt som genomförs är en jämförelse mellan åren svår att göra.

Ekonomi – avfallsverksamheten

Drift

Inledande sammanfattning

Resultatet för 2023 före reglering till abonnentkollektivet är **5 563 tkr** sämre än budgeterat, vilket främst beror på ökade kostnader för avfallsskatt för åren 2021 och 2022 och som betalades först under 2023. Efter den skatterevision som genomfördes under 2023 ökade kostnaden för avfallsskatter ca 5 200 tkr. Resultatet innebär att tidigare års underskott inte kan minskas utan istället byggs skulden till skattekollektivet upp och uppgår till 5 657 tkr vid årets slut.

Investeringsutfallet är **15 351 tkr** lägre än budget, i huvudsak beroende på försenade leveranser av hämtningsfordon.

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/budget 2023	Bokslut 2022	Diff. bokslut 2023/2022
Verksamhetens intäkter	61 570	62 143	573	60 041	2 103
Personalkostnader	-16 613	-17 540	-927	-15 463	-2 077
Lokalhyror	0	-4	-4	-3	-1
Köp av tjänster	-24 834	-24 855	-21	-25 768	913
Övriga kostnader	-13 509	-19 585	-6 077	-14 652	-4 934
Verksamhetens kostnader	-54 955	-61 985	-7 030	-55 887	-6 098
Avskrivningar	-5 485	-4 627	858	-5 736	1 109
Verksamhetens nettokostnader	1 130	-4 469	-5 598	-1 582	-2 887
Finansnetto	-230	-195	35	-115	-80
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	900	-4 663	-5 563	-1 697	-2 966
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	-900	0	900	703	-703
Årets resultat efter reglering	0	-4 663	-4 663	-994	-3 669

Utfall för perioden

Totalt avviker årets **intäkter** positivt med **573 tkr**, vilket kan förklaras av att intäkter för trämaterial och flis har ökat med ca 800 tkr jämfört med budget på grund av högre marknadspriser. Vidare var intäkterna för skrot ca 600 tkr högre med anledning av högre priser på råvarumarknaden. Däremot var intäkterna för mottagning av material och avfall på återvinningscentralerna ca 300 tkr lägre vilket främst beror på rådande lågkonjunktur. Slutligen minskade även deponiintäkterna med ca 400 tkr på grund av minskning av mängden material som tagits emot i avvaktan på utredning för sluttäckning.

Personalkostnaderna är **927 tkr** högre än budgeterat och orsakerna till detta är tillsättning av avdelningschef och miljöstrateg som påverkar med ca 300 tkr. Hämtningsverksamheten hade ökade kostnader med ca 800 tkr, dels på grund av att bemanningsbehovet var större, dels då vakanser täckts upp med timanställd personal.

Köp av tjänster avviker negativt med totalt endast **21 tkr**. Det har dock noterats flera större underliggande avvikelser, såsom att kostnader för gemensamma resurser var cirka 200 tkr lägre, att kostnaderna för slamhämtning var drygt 500 tkr högre och att behandlingskostnaderna för flera av avfallsslagen som samlats in på ÅVC:erna är lägre än förväntat. Kostnaderna för impregnerat trä avviker positivt med ca 300 tkr och trämaterial/flis med ca 450 tkr. Slutligen har lakvattenhanteringen blivit dyrare, och har en avvikelse på ca 300 tkr. Detta beror främst på ökade vattenmängder, men även på att kostnaderna för provtagning och utredningsåtgärder ökat.

Övriga kostnader är **6 077 tkr** högre och försämringen jämfört med budget beror framförallt på ökade kostnader för avfallsskatt för åren 2021 och 2022, men även till viss del för 2023. Den skatterevision som genomfördes under 2023 innebar en kostnadsökning för avfallsskatter på ca 5 200 tkr. Orsaken till eftertaxeringen är att avdrag som gjorts för vägar med konstruktionsmaterial inte godkänts av skatteverket. Utöver det har det tillkommit skatt för producerad gas som det inte budgeterats för på ca 650 tkr, varav ca 350 tkr hör till 2022 års gasleveranser. Hämtningsverksamheten har en åldrande fordonsflotta vilket har bidragit till ökade reparationskostnader omfattande ca 500 tkr samt ca 150 tkr i ökade däckkostnader. Höga drivmedelspriser har lett till ökade kostnader på knappt 150 tkr. Annat som har ökat är till exempel kostnader för el och vatten. Behovet av arbetskläder och skyddsmaterial har ökat med ca 150 tkr. För 2023 planerades en avsättning på ca 800 tkr för framtida sluttäckning av deponin, men detta genomfördes inte på grund av att det ännu inte finns en fastslagen plan för hur sluttäckningen ska genomföras.

Avskrivningskostnaderna är **858 tkr** lägre beroende på långa leveranstider på nya hämtningsfordon.

Finansnettot, det vill säga summan av finansiella intäkter och kostnader, är **35 tkr** lägre vilket delvis beror på att investeringsutfallet varit lägre än planerat.

Eftersom resultatet är negativt sker ingen **reglering till abonnentkollektivet** utan istället tillkommer en skuld till skattekollektivet på **4 663 tkr**. Detta ska läggas samman med de tidigare 994 tkr som ska återbetalas, innan en skuld mot abonnentkollektivet återigen kan byggas upp. Den utgående skulden till skattekollektivet är 5 657 tkr vid 2023 års utgång.

Jämförelse mellan åren

Intäkterna var **2 103 tkr** högre 2023 jämfört med 2022. Detta beror främst på att avfallstaxan höjdes med 3%, vilket gav en intäktsökning med drygt 1 900 tkr. Taxeintäkterna från slamhanteringen ökade med drygt 900 tkr och utöver höjningen av avfallstaxan beror detta på att tömningstakten på brunnar ökat under 2023. Övriga intäktsökningar som noterats är trämaterial/flis (ca 750 tkr) och försäljning av skrot (150 tkr) som beror på ökade priser på råvarumarknaden. Intäkterna från deponimassor minskade däremot med ca 1 200 tkr, men minskningen av mottaget deponiavfall var avsiktlig i väntan på att en utredning om deponins framtid färdigställts.

Personalkostnaderna är totalt **2 077 tkr** högre 2023 jämfört med 2022. Till största delen beror detta på att hämtningsverksamhetens personalkostnader blivit högre än budgeterat som en följd av att fler timanställda togs in för att ersätta vakanta tjänster.

Köp av tjänster var **913 tkr** lägre 2023 vilket kan förklaras av ett flertal olika faktorer. Kostnaderna för gemensamma resurser minskade med knappt 300 tkr och under året låg hanteringen av trädgårdsavfall på en budgeterad nivå, till skillnad från 2022 då massor som samlats in under flera år hanterades, medförande högre kostnader på ca 2 200 tkr (2022).

Interimslösning för avdelningschef innebar högre kostnader 2023 jämfört med 2022 på ca 350 tkr. Ökade mängder lakvatten från deponin medförde kostnadsökningar på ca 350 tkr för 2023 och hämtningsverksamheten hade under året kostnadsökningar för inhyrd personal med ca 400 tkr för att täcka vakanser. Vidare medförde den högre slamtömningstakten ökade kostnader med ca 250 tkr.

Övriga kostnader ökade med **4 934 tkr**, främst på grund av de kostnadsökningar för avfallsskatt (5 200 tkr) för åren 2021 och 2022, vilka beskrivits ovan. Även tillkommande skatt på gas för 2022 och 2023 som redovisas 2023 på ca 650 tkr, utgör del av skillnaden mellan åren. Försenade utbyten av äldre hämtningsfordon har medfört att reparations- och underhållskostnader samt däckkostnader ökat med ca 600 tkr. Under 2022 hade slamverksamheten en stor engångskostnad som uppgick till ca 1 500 tkr, vilket också är ett skäl till att det skiljer sig mellan åren.

Avskrivningarna har under 2023 minskat med ca **1 109 tkr** beroende på att äldre hämtningsfordon skrevs av helt under 2022, samtidigt som ersättningsfordon fått försenade leveransdatum.

Prognossäkerhet

Tabellen nedan visar de prognoser som lämnats vid årets olika uppföljningstillfällen jämfört med det slutliga utfallet i årsbokslutet.

Avstämnings-tillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	900	-5 563
Delårsbokslut	-3 388	-1 275
Bokslut 2023	-4 663	

Vid den fördjupade månadsuppföljningen hade inte skatterevisjonen för 2021 och 2022 avslutats. Den ökade skattekostnaden uppgår till ca 5 200 tkr, vilket tillsammans med tillkommande skatt för gas (2022 och 2023) på ca 650 tkr som det inte heller fanns vetskap om, förklarar nästan hela avvikelsen från årsbokslutet.

I delårsbokslutet prognosticerades ett resultat som var 1 275 tkr bättre än årsbokslutets resultat. Efter prognosen som genomfördes i samband med delårsbokslutet ökade under hösten behovet av att ta in timanställd personal inom hämtningsverksamheten motsvarande en kostnad på ca 900 tkr. De timanställda har till viss del täckt för tillfällig frånvaro men de fastanställdas lönekostnader är ändå endast ca 100 tkr lägre i bokslutet jämfört med prognosen vid delårsbokslutet.

Jämfört med prognosen vid delårsbokslutet har kostnaderna för hämtning av slam blivit 400 tkr högre än förväntat.

Investeringar

Utfall för perioden

I tabellen nedan kommenteras investeringsutfallet (bokslut 2023) jämfört med budget samt en jämförelse med 2022 års utfall.

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/budget 2023	Bokslut 2022	Diff. bokslut 2023/2022
Reinvestering	16 750	1 193	15 557	752	441
Inventarier	0	46	-46	27	19
Fordon	15 400	0	15 400	0	0
Kärl	1 200	1 148	52	725	423
Container	150	0	150	0	0
Anpassningsinvestering	600	805	-205	1 561	-756
Bälinge anläggning förbättring	500	805	-305	1 561	-756
Sollebrunn ÄVC förbättring	100	0	100	0	0
Totala utgifter	17 350	1 999	15 351	2 313	-315

Utfallet är **15 351 tkr** lägre än budget. Den största avvikelsen rör inköp av fordon, vilket beror på försenade leveranser av nya hämtningsfordon. Dessa återfinns istället i budget för 2024 då merparten beställda hämtningsfordon förväntas levereras under våren.

Skillnaden för *förbättringsåtgärder på Bälinge anläggning* beror på att en ny oljeavskiljare har installerats. Detta var inte planerat i budgeten för 2023. Budgeten för *förbättringsåtgärder i Sollebrunn* har inte utnyttjats utan istället använts till förbättringsåtgärder på Bälinge.

Jämförelse mellan åren

Utfallet är **315 tkr** högre 2022 jämfört med 2023 och differensen består främst av större investeringar inom området *Bälinge anläggning förbättring* samt lägre utgift för *inköp av kärl* under 2022.

Ekonomi – VA-verksamheten

Drift

Inledande sammanfattning

VA-verksamheten redovisar ett positivt resultat med **543 tkr** för år 2023. En av orsakerna till överskottet är att verksamheten erhållit ett elstödsbidrag som kompensation för höga elkostnader under föregående år. Årets överskott används till att slutbetala befintlig skuld till skattekollektivet. Därutöver har ett belopp om **1 110 tkr** kunnat föras som en skuld till abonnentkollektivet.

Utfallet för årets VA-investeringar är **93 887 tkr**, vilket är **53 005 tkr** under budgeterad nivå. Flera större avvikelser förekommer på projektnivå på grund av förskjutningar i projektens tidplaner, men den enskilt största avvikelsen på nära 29 000 tkr orsakas av förseningar i ombyggnaden av avloppsreningsverket i Nollhaga.

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/ budget 2023	Bokslut 2022	Diff. bokslut 2023/2022
Verksamhetens intäkter	106 921	103 408	-3 513	92 372	11 037
Personalkostnader	-26 171	-23 580	2 592	-22 735	-844
Lokalhyror	-392	-445	-53	-369	-75
Köp av tjänster	-18 482	-19 870	-1 387	-17 523	-2 347
Övriga kostnader	-31 673	-30 384	1 290	-27 969	-2 414
Verksamhetens kostnader	-76 719	-74 278	2 441	-68 596	-5 681
Avskrivningar	-23 409	-22 994	416	-18 436	-4 557
Verksamhetens nettokostnader	6 793	6 137	-656	5 339	798
Finansnetto	-6 452	-4 484	1 968	-2 127	-2 357
Årets resultat före reglering till abonnentkollektivet	341	1 653	1 312	3 212	-1 559
Reglering abonnentkollektivet - Ökning (-)/minskning (+)	-341	-1 110	-769		-1 110
Årets resultat efter reglering	0	543	543	3 212	-2 669

Utfall för perioden

Intäkter från verksamheten avviker negativt med **3 513 tkr**, vilket främst beror på att VA-avgifter från hushåll och industrier genererat lägre intäkter än budgeterat då rådande konjunktur och ökade elpriser har inneburit en minskad vattenförbrukning. Även intäkter från anläggningsavgifter har blivit lägre då anslutning av flera planerade objekt till det kommunala VA-nätet skjutits framåt i tiden. Intäktsutfallet påverkas vidare negativt av lägre volymer för slamtömning än budgeterat. En del av intäktsbortfallet kompenseras dock av att verksamheten blivit beviljade bidrag från Länsstyrelsen för att ta fram en vattentjänstplan. Även utbetalning av elstöd som kompensation för förra årets höga elkostnader ger en positiv effekt på intäkterna.

Verksamhetens **personalkostnader** är **2 592 tkr** lägre än budgeterat. Främst beror avvikelserna på budgeterade vakanser vars tillsättning senarelagts samt på tillkommande vakanser i verksamheterna.

Kostnader för **köpta tjänster** är **1 387 tkr** högre än budgeterat. Den största avvikelserna utgörs av högre konsultkostnader eftersom behovet av konsulter vid reningsverket ökat, dels i den löpande verksamheten till följd av oplanerade vakanser och dels i samband med reningsverkets ombyggnad. Ökad användning av konsulter har även drivit upp kostnaderna för konsulter resor. Inom flera av avdelningens verksamheter har vidare abonnemangs- och licenskostnader för externa IT-stödsystem blivit högre. Nyttan av sådana system vid till exempel läcksökning och övervakning av störningar i nätet ger dock många positiva effekter. När det gäller driftrelaterade konsultkostnader i samband med de *investeringsprojekt* som drivs inom verksamheten så ger dessa istället en positiv avvikelse mot budget då ett antal projekt har skjutits på framtiden. Orsaken är att nuvarande projektorganisation inte haft utrymme att driva samtliga projekt enligt budgeterad tidplan.

Övriga kostnader har sammantaget ett utfall som är **1 290 tkr** lägre än budgeterad nivå. Precis som för köpta tjänster ovan är en av förklaringarna till denna avvikelse att driftkostnader i samband med *investeringsprojekt* blivit lägre då ett antal projekt skjutits framåt i tiden. Vidare har kostnader för mättekniska tjänster i samband med ledningsarbete blivit lägre än budgeterat för året. Däremot har kostnader för kemikalier istället ökat eftersom rådande världsläge medfört kraftiga prishöjningar inom området.

Kostnader för **avskrivningar** är **416 tkr** lägre än budgeterat till följd av förseningar i ett flertal investeringsprojekt, vilka därför tas i drift senare än beräknat.

Finansiella kostnader påverkas av räntenivån samt storleken på den totala skulden. Skuldens omfattning beror i sin tur på gjorda avskrivningar, storleken på investeringsutgiften samt på debiterade anläggningsavgifter i verksamheten. **Finansnettot** har i år fallit ut **1 968 tkr** lägre än budget främst som en följd av lägre investeringsutgifter för året än budgeterat.

Vid budgeteringen för året var bedömningen att skulden till *skattekollektivet* från senare års negativa resultat skulle vara återbetald efter årsskiftet 2022 samt att ett mindre överskott på 341 tkr skulle genereras under 2023. Då VA-verksamheten ska vara självfinansierad och därmed inte får vara vinstgivande budgeterades en omföring av detta överskott till en **skuld till abonnenterna** med motsvarande belopp för att nå ett

nollresultat. Resultatet år 2022 blev dock något sämre än väntat, vilket medförde en kvarvarande skuld till skattekollektivet från tidigare års förluster uppgående till **543 tkr**. Då verksamheten år 2023 genererat ett överskott med sammanlagt 1 653 tkr före reglering mot kollektiven, vilket är **1 312 tkr** bättre än budgeterat, möjliggörs en återbetalning av skulden till skattekollektivet i sin helhet vid 2023 års utgång och samtidigt kan även en omföring med 1 110 tkr göras till abonnentkollektivet. Detta belopp är högre än budgeterat och ger därför upphov till en positiv avvikelse på denna rad med **769 tkr**.

Jämförelse mellan åren

Verksamhetens **intäkter** är **11 037 tkr** högre än föregående år huvudsakligen på grund av att brukningstaxan för VA-avgifter höjts med 14 %. Dock har intäkterna inte ökat fullt ut i linje med den höjda taxan eftersom vattenförbrukningen samtidigt minskat. Vidare har intäkter från hantering av slam samt lakvatten blivit högre jämfört med föregående år på grund av större volymer. Intäkter från anläggningsavgifter blev också något högre, vilket avspeglar att fler hushåll har anslutits till kommunens ledningsnät sedan föregående år där intäkterna från dessa anslutningar realiserar i takt med att anläggningarna används. Även bidrag för elstöd under 2023 med 1 600 tkr avviker positivt mellan åren.

Personalkostnaderna är **844 tkr** högre än år 2022 dels som en följd av årlig lönejustering och dels beroende på att verksamheterna justerat sin bemanning utifrån resursbehovet. Bemanningen har dock ändå varit lägre än planerat till följd av oplanerade vakanser under året vilket medfört att skillnaden mellan åren är mindre än den annars skulle ha varit.

Kostnader för **köp av tjänster** är **2 347 tkr** högre innevarande år och beror dels på ökade kostnader för konsulter samt konsulterers resor främst på Nolhaga reningsverk och dels på kostnader för utökad användning av IT-tjänster för bland annat projektuppföljning samt för kontroll och övervakning av ledningsnät och pumpstationer. Även utfallet för **övriga kostnader** är totalt sett högre innevarande år med en avvikelse på **2 414 tkr**. Den största avvikelsen avser kostnader för kemikalier som har ökat med nära 1 900 tkr jämfört med föregående år till följd av ökade priser. Vidare ingår i år kostnader för inköp av vattenmätare med ca 1 000 tkr i utfallet medan utfall för denna post saknades förra året på grund av komponentbrist med långa leveranstider som följd. Samtidigt har flera andra kostnader inom denna grupp istället blivit lägre, främst då kostnader för el och bränsle, men även förbrukningsinventarier/material samt avgifter för kurser har ett lägre utfall innevarande år liksom kostnader för GIS-relaterade mättekniska tjänster.

Årets **avskrivningar** är **4 557 tkr** högre jämfört med 2022, vilket är en naturlig följd av en fortsatt hög investeringstakt där fler projekt genomförs och aktiveras efter hand och de totala avskrivningarna därmed kontinuerligt ökar. **Finansnettot** uppvisar en högre kostnad med **2 357 tkr** jämfört med förra året. Orsaken är att den totala långfristiga skulden till kommunen fortsätter att öka, bland annat till följd av en fortsatt hög investeringstakt, samtidigt som internräntan har stigit mellan åren.

Prognossäkerhet

Tabellen nedan visar de prognoser som lämnats vid årets olika uppföljningstillfällen jämfört med det slutliga utfallet i årsbokslutet. Den fördjupade månadsuppföljningen under våren avvek med 543 tkr från slutresultatet medan prognosbedömningen i delårsbokslutet var i linje med årets resultat.

Avstämningsstillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	0	543
Delårsbokslut	543	0
Bokslut 2023	543	

Både i den fördjupade månadsuppföljningen och i delårsbokslutet prognostiserades verksamhetens **intäkter** ca 800 tkr för lågt jämfört med det slutliga resultatet. Det är främst intäkter på reningsverket för mottagning av slam som har blivit högre än prognosticerat då slamtömningen ökade under slutet av året men även intäkter från VA-avgifter samt anläggningsavgifter har blivit något högre än prognosticerat.

Personalkostnaderna bedömdes nära 600 tkr för högt i den fördjupade månadsuppföljningen då effekten av oplanerade vakanser samt senarelagda rekryteringar var svårbedömd så tidigt på året. I delårsbokslutet var prognosen istället knappt 100 tkr lägre än utfallet i årsbokslutet.

Vid såväl den fördjupade månadsuppföljningen som vid delårsbokslutet prognosticerades kostnaderna för **köp av tjänst** för lågt och avvikelsen mellan delårsprognosen och det slutliga utfallet blev ca 1 850 tkr. Avvikelsen fördelar sig på flera poster men det är främst på Nohaga reningsverk som kostnaderna överskridit prognostiserade nivåer då behovet av konsultstöd både inom ordinarie verksamhet samt i samband med ombyggnaden av verket bedömts för lågt.

I den fördjupade månadsuppföljningen prognostiserades **övriga kostnader** drygt 500 tkr för lågt då till exempel kostnaden för inköp av kemikalier underskattades. Bedömningen i delårsbokslutet var istället ca 100 tkr för hög jämfört med årets slutliga utfall bland annat på grund av en för hög prognos för energikostnader.

Avskrivningar på gjorda investeringar bedömdes under våren hamna 950 tkr högre än det slutliga årsutfallet men till följd av senarelagd driftsättning av några investeringsprojekt justerades bedömningen ned i samband med delårsbokslutet till en nivå endast 50 tkr över årets utfall. De **finansiella kostnaderna** prognosticerades ca 1 500 tkr för högt vid båda prognosuppföljningarna då räntenivån för kommunlånet blev lägre än vad som var känt vid dessa prognostillfällen.

Investeringar

Utfall för perioden

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/budget 2023	Bokslut 2022	Diff. bokslut 2023/2022
Expansionsinvestering	45 200	39 436	5 764	47 188	-7 752
<i>Expansionsinvestering - VA</i>	32 400	36 835	-4 435	30 406	6 429
Vattenverk	100	0	100	0	0
Ledningsnät	32 200	36 430	-4 230	29 056	7 374
Digitalisering	100	405	-305	1 349	-944
<i>Expansionsinvestering - Exploatering</i>	12 800	2 601	10 199	16 782	-14 182
Ledningsnät	12 800	2 601	10 199	16 782	-14 182
Imageinvestering	0	0	0	0	0
Reinvestering	98 192	52 264	45 928	53 451	-1 188
Vattenverk	21 700	3 647	18 053	4 950	-1 303
Reningsverk	1 700	7 768	-6 068	15 872	-8 104
Ledningsnät	12 000	12 652	-652	5 810	6 842
Maskiner och inventarier	200	195	5	255	-61
Nolhaga reningsverk 4.0	56 592	27 676	28 916	24 015	3 662
Pumpstationer	6 000	325	5 675	2 549	-2 224
Anpassningsinvestering	3 500	2 187	1 313	1 509	678
Vattenverk	500	0	500	1 255	-1 255
Reningsverk	500	0	500	206	-206
Ledningsnät	1 500	114	1 386	48	65
Pumpstationer	1 000	2 073	-1 073	0	2 073
Totala utgifter	146 892	93 887	53 005	102 149	-8 262

Årets utfall är **53 005 tkr** lägre än budget. Större skillnader förklaras nedan:

Expansionsinvesteringar

- Investeringsprojekt inom *Ledningsnät* har förbrukat mer resurser än budgeterat, vilket dels beror på förhöjda materialkostnader men även på att omfattningen inom projekt har ökat. Även fler anslutningar till ledningsnätet har genomförts än planerat.
- *Ledningsnät inom exploateringsprojekt* har inte genomförts som planerat på grund av förseningar.

Reinvesteringar

- Försening av projektering har medfört att arbeten på *vattenverket* har skjutits på och kommer istället att genomföras under 2024 - 2025.
- Gamla maskiner och utrustning på *reningsverket* har medfört att flera akuta investeringsåtgärder genomförts under året.
- Projektering av *ombyggnad Nohaga reningsverk* pågår. Projekteringen följer tidplanen men budgeten har inte förbrukats under 2023. Utgifterna under 2024 förväntas däremot bli högre än vad som ursprungligen planerades för.
- Resursbrist har påverkat projekteringen och inneburit att arbetet med *pumpstationer* försenats.

Anpassningsinvesteringar

- På grund av andra mer akuta projekt och av praktiska skäl har omprioritering av projekt gjorts både på *vattenverket* och *reningsverket*.
- Arbeta med att bygga ut uppkopplingen av *pumpstationer* mot styrsystemet har flutit på bra och det har funnits ekonomiska fördelar med att tidigarelägga åtgärder.

Jämförelse mellan åren

Utfallet innevarande år är totalt **8 262 tkr** lägre än utfallet år 2022. Utfallet mellan åren är svårt att jämföra då investeringsprojektens antal och omfattning kan variera stort.

Expansionsinvesteringarna har ett utfall som totalt är **7 752 tkr** lägre i år jämfört med år 2022. Inom detta investeringsområde finns stora avvikelser mellan åren på projektnivå. Under 2022 har en stor del av arbetet varit fokuserat på utbyggnad i Västra Bodarna.

För reinvesteringar är utfallet **1 188 tkr** lägre än 2022 och för anpassningsinvesteringar är utfallet **678 tkr** högre 2023.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandeperiod

I samband med att fastigheter ansluts till det kommunala VA-nätet tar VA-verksamheten ut en anläggningsavgift från abonnenterna. Endast 5% av de debiterade anläggningsavgifterna resultatförs som en direkt intäkt under innevarande år. Resterande del, det vill säga 95% av den debiterade avgiften, anses vara *förutbetald*. De förutbetalda inkomster som verksamheten fått in under året periodiseras/fördelas framåt i tiden och genererar månatliga intäkter under anläggningens livslängd. Dessa intäkter möter på så sätt de kostnader verksamheten har i form av avskrivningar på de investeringar som gjorts i VA-nätet.

Anläggningsavgifterna delas i tabellen nedan upp i två delar. Dels anläggningsavgifter inom ordinarie VA-verksamhet, dels avgifter som tas ut i samband med utbyggnad av exploateringsområden.

Belopp i tkr	Budget 2023	Bokslut 2023	Avv. bokslut/ budget 2023	Bokslut 2022	Diff bokslut 2023/2022
Inkomster					
Anläggningsavgifter VA	14 229	14 633	404	8 754	5 880
Anläggningsavgifter Exploatering VA	11 990	488	-11 502	11 885	-11 397
Totala inkomster	26 219	15 121	-11 097	20 639	-5 518

Intäkterna för *anläggningsavgifter VA* avviker totalt sett positivt främst på grund av att Västra Bodarna genererat högre intäkter då fler objekt har blivit klara för anslutning under året än budgeterat. Vidare har ett antal småhustomter i Sollebrunn tillkommit. Dock har utbyggnaden främst i område Erskavägen samt Varsjövägen försenats, vilket medfört att budgeterade anläggningsavgifter ibland annat dessa områden ej har kunnat debiteras.

Den negativa avvikelser för *anläggningsavgifter exploatering VA* beror främst på att utbyggnaden i Stadsskogen försenats jämfört med budget. Samtidigt är utfallet lägre än budgeterat i område Tokebacka samt Bergkullegatan då dessa områden blev klara tidigare än budgeterat och därmed debiterades redan i slutet av år 2022.

Utfall för perioden

Förutbetalda intäkter avseende anläggningsavgifter för vatten och avlopp uppgick under året till **15 121 tkr** och avviker därmed negativt jämfört budget med **11 097 tkr**. Den största avvikelserna mot budget återfinns i samband med utbyggnad av exploateringsområden och beror främst på att delar av VA-utbyggnaden inom område Stadsskogen försenats. Dock finns såväl positiva som negativa avvikelser jämfört med budgeterade avgifter även inom andra områden i kommunen. Generellt beror dessa avvikelser på att intäkter från anläggningsavgifter varierar kraftigt över tid eftersom tidpunkten för när avgifterna kan tas ut påverkas av många olika faktorer, vilket gör anläggningsavgifterna svårbudgeterade. Exempel på faktorer som påverkar debiteringstidpunkten är bygglovshantering, detaljplanering, tomtförsäljning, utbyggnadstakten, förskjutningar i tid av ledningsläggning samt förskjutning i tid av planerade byggprojekt inom kommunen.

Jämförelse mellan åren

De förutbetalda intäkterna är **5 518 tkr** lägre innevarande år jämfört med år 2022. Under förra året anslöts ett större antal strötomter till VA-nätet jämfört med i år, vilket förklarar drygt 4 400 tkr av denna avvikelse. Resterande avvikelse fördelar sig på ett flertal olika geografiska områden. Under föregående år var anslutningstakten hög i framförallt Bälinge samt längs Västra Bergkullegatan medan anslutningarna i år till stor del avsett objekt fokuserade till området Västra Bodarna. Den här typen av utgifter är dock svåra att jämföra mellan åren då byggnationen kan variera kraftigt mellan olika områden, år samt rådande konjunktur. Debitering av anläggningsavgifter följer den takt som fastigheter bebyggs inom kommunens VA-verksamhetsområden. I vilket område, samt i vilken takt, byggnationen sker styrs av efterfrågan.

Personaluppföljning

Personalstatistik

Personalstatistik	2022	2023	Differens
Antal anställda			
Tillsvidareanställda	169	175	6
Visstidsanställda	10	8	-2
Antal årsarbetare			
Tillsvidareanställda	166,7	172,5	5,8
Visstidsanställda	9,3	7,0	-2,3
Sysselsättningsgrad*			
Tillsvidareanställda	99%	99%	0%
*utifrån vad som framgår i anställningsavtalet			
Medelålder			
Tillsvidareanställda	44,8	45,2	0,4
Utförd tid av timavlönade*			
*omräknat till heltidsarbetare	2,7	5,1	2,44
Fyllnad och övertid*			
Fyllnad	0,1	-0,1	-0,1
Övertid	2,5	2,5	0,0
*omräknat till heltidsarbetare			
Personalomsättning*	11,6%	10,4%	-1,2%
*exkluderat pensionsavgångar			

Då samhällsbyggnadsförvaltningen under 2023 gjorde omorganiseringar i flera verksamheter är siffrorna i personalstatistiken inte tillförlitliga på nämndnivå på grund av att systemet inte kan läsa av gamla organisationsstrukturer och jämföra med nuvarande. Ovan tabell visar siffror för hela samhällsbyggnadsförvaltningen.

Antalet tillsvidareanställda har ökat med 6 personer på förvaltningen. I tekniska nämndens verksamheter består utökningen av en avdelningschefstjänst för avfallsavdelningen, tre parkarbetartjänster samt en administratör.

Målet att kommunen ska erbjuda heltidstjänster fortsätter och samtliga nyrekryterade medarbetare som har fått tillsvidareanställningar under 2023 har blivit erbjudna tjänster med en sysselsättningsgrad på 100%.

Medelåldern visar på att det är en bra spridning i ålder på medarbetare inom samtliga av tekniska nämndens verksamheter.

Förvaltningen har en liten andel tid som utförs av timanställda och dessa ligger till största del inom avfallsavdelningen. Antal timmar utförda av timavlönade har ökat sedan föregående år vilket beror på att ett ökat antal sjukskrivna medarbetare som har behövt ersättas.

Den övertid som redovisas utförs uteslutande i tekniska nämndens verksamheter och främst inom Teknisk service.

Personalomsättningen ligger på bra och i stort sett oförändrade nivåer, ca 9 %.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under året har samtliga vakanta chefspositioner rekryterats, varav tre kommer att tillträda i början av 2024. Under hösten tillträdde ny avdelningschef för avfallsavdelningen samt ny avdelningschef för stadsmiljöavdelningen. Enhetschefer som har tillträtt under året är cheferna för utvecklingsenheten samt GIS-enheten. I december 2023 anlidade förvaltningen fortfarande en konsultchef då två enhetschefstjänster inom Stadsmiljöavdelningen fortsatt var vakanta.

Tekniska nämndens verksamheter har sammantaget haft ute annonser för sju tjänster, vilka samtliga är tillsatta. Trots tillsatta tjänster finns det en svårighet i att rekrytera främst chefer samt vissa specialiserade tjänster då kvalificerade sökande är relativt få.

Arbetsmiljö

Pulsmätningen visar en stadig förbättring i resultatet mellan kvartal 1 och kvartal 4, från 2,80 till 2,97 på skalan mellan 1-4. Den parameter som ligger lägst i mätningen är den som handlar om måluppföljning (2,8) och arbetsbelastning (2,8). Högst ligger öppet klimat (3,2). Måluppföljning och öppet klimat är de områden som har ökat mest under året. Ett observandum är att i förvaltningens pulsmätningresultat ingår även bygg- och miljönämndens verksamheter, men att plocka ur dessa svar ur förvaltningens svar som helhet ändrar inte resultatet nämnvärt.

Under året har förvaltningen fokuserat på organisering, rekrytering av chefer, processer, mål och uppdrag samt kommunikation och kultur för att förbättra arbetsmiljön på förvaltningen, vilket enligt pulsmätningarna har givit resultat. Regelbundna chefsdagar har anordnats där samtliga chefer på förvaltningen träffas. Vid dessa möten har samhällsbyggnadsprocessen tydliggjorts och kommunikation kring förvaltningens kultur och uppdrag samt hur förvaltningen ska uppfattas har diskuterats och jobbat igenom.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har under 2023 genomgått flera organisatoriska förändringar. En stabsavdelning har skapats, avfallsavdelningen har omorganiserats och den tidigare avdelningen Samhällsplanering och offentlig utemiljö har ändrat namn till Stadsmiljöavdelningen samt omorganiserat underliggande enheter. Dessa omorganiseringar bidrar till en stabilitet och en tydlighet som är viktig för samhällsbyggnadsförvaltningens fortsatta arbete med arbetsmiljön.

Samhällsbyggnadsförvaltningen arbetar i linje med de rutiner som finns i kommunen kring systematiskt arbetsmiljöarbete och rehabilitering. Dessa är alla grundläggande förutsättningar för att kunna skapa en god arbetsmiljö.

Arbetsskador och tillbud

Arbetsskador och tillbud	2022	2023	Differens
Arbetsskador	12	14	2
Tillbud	26	19	-7

Under året har tekniska nämndens verksamheter haft 33 rapporterade arbetsskador och tillbud vilket är 5 färre än 2022. 19 händelser är tillbud och 14 är arbetsskador. De tre vanligaste tillbudena och arbetsskadorna under perioden är tillbud fall, tillbud kring psykisk överbelastning samt tillbud med kemiskt ämne eller smittämne.

Att antalet arbetsskador och tillbud har minskat kan tyda på att tekniska nämndens verksamheter har färre tillbud och arbetsskador, men det finns alltid en risk att det finns ett mörkertal som inte anmäls. Anmälan av arbetsskador och tillbud uppmuntras för att kunna hitta områden för förbättring av arbetsmiljön. Tillbud och arbetsskador hanteras i samarbete med HR och skyddsombud och följs upp i samverkansforum för att hitta rätt åtgärder för att förhindra framtida olyckor.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro*	2022	2023	Differens
Total sjukfrånvaro	7,4%	5,4%	-2,0%
Kvinnor	9,8%	6,2%	-3,6%
Män	5,6%	4,7%	-0,8%
<29 år	7,0%	3,6%	-3,4%
30-49 år	7,6%	5,2%	-2,4%
50 år>	7,3%	6,1%	-1,2%
Dag 1-14	2,8%	2,7%	-0,1%
Dag 15-59	1,0%	0,8%	-0,1%
Dag 59>	3,6%	1,8%	-1,8%

*Avser samtliga anställningsformer inkl. timavlönade.

Ovanstående tabell visar statistik för hela samhällsbyggnadsförvaltningen. Den totala sjukfrånvaron ligger på 5,4 % och budgetmålet på en total sjukfrånvaro under 7% uppnås. Skillnaden i sjukfrånvarotalen för män och kvinnor är inte något som är unikt för förvaltningen, Alingsås kommun eller tekniska nämndens verksamheter utan syns nationellt.

Bilaga 1 - Uppföljning av internkontroll

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
- Kontrollen är genomförd med anmärkning

Vad kontrolleras?	Ansvarig och frekvens	Metod	Bedömning	Resultat	Åtgärd
Att förvaltningens medarbetare känner till och kan arbeta utifrån projektmodellen	Utvecklingsledare 2 ggr/år	Kontroll av antal genomförda introduktioner i projektmodellen		Projektmodellen är känd i verksamheterna.	-
Att projekt läggs upp och följs upp på rätt sätt	Controller 2 ggr/år	Antal inlagda projekt i ekonomisystemet som har en projektslutredovisning		Projekten läggs upp på rätt sätt i ekonomisystemet men registrering av projekthandlingar följer inte alltid dokumenthanteringsplanen.	Insatser för att öka kunskaperna om dokumenthantering inom förvaltningen.
Att förvaltningens medarbetare känner till kommunens riktlinjer och rutiner kring upphandling	Utvecklingsledare 2 ggr/år	Kontroll av antal genomförda introduktioner i upphandling		Riktlinjer och rutiner kring upphandling är kända och tillämpas i verksamheten. Vid osäkerhet vänder sig verksamheterna till upphandlingsenheten på KLK.	-
Att avtalsuppföljning sker med de entreprenörer som anlitas	Controller 2 ggr/år	Kontroll av antal genomförda avtalsuppföljningar med entreprenörer		Avtalsuppföljning sker regelbundet med de större entreprenörerna. I övriga avtal sker uppföljning vid behov eller vid avvikelser.	-
Att en klimatanpassningsplan tas fram på varje avdelning eller enhet som arbetar med förvaltningens grunduppdrag (VA, Avfall, Samhällsplanering och offentlig utemiljö, GIS)	Utvecklingsledare 2 ggr/år	Kontroll av om klimatanpassningsplaner arbetats fram		Klimat- och hållbarhetsåtgärder sker i merparten av nämndens verksamhetsområden, både i nya investeringar men också i driften, exempelvis inom trafikplanering, hantering av dagvatten och i investeringsprojekt. Framöver planeras ytterligare fokus på detta i byggprojekten.	Under året som gått har slutsatsen dragits att enhetsspecifika klimatanpassningsplaner troligtvis inte är en risk som behöver kontrolleras. Framöver kommer istället fokus ligga på förvaltningens övergripande klimatanpassningsarbete.
Att timmar i projekt tidsredovisas och i rätt projekt	Controller 2 ggr/år	Analys av tidsredovisning samt kontinuerlig uppföljning av projektbudget		Projektledarna tar ansvar för respektive projekt och kontrollerar såväl redovisade timmar som övriga kostnader. Uppföljning sker ofta i samråd med ekonom.	-

Bilaga 2 - Uppföljning av privata utförare

Berört avtal	Vad har följts upp? T.ex. vilka mål, krav, riktlinjer, lagstiftning	Har lev. i huvudsak uppfyllt väsentliga mål och krav? (Ja/Nej)	Om Nej, vilka brister har iakttagits?	Hur påverkar bristerna nämndens verksamhet? T.ex. måluppfyllelse, ej uppfyllda lagkrav, ekonomi	Vilka åtgärder har vidtagits med anledning av iakttagna brister?
Slamsugning: Spolning och TV-inspektion (avtal 1) Tömning av fettavskiljare (avtal 2) Voav Teknik AB	Kvalitetskrav enligt avtal.	Ja	Viss eftersläpning i tömningsschemat, men leverantören jobbar för att komma tillrätta med detta.	Viss förskjutning i slamsugningsverksamheten, men tack vare att leverantören jobbar för att förbättra situationen bedöms detta inte påverka exempelvis måluppfyllelse eller lagkrav.	Fortsatt dialog med leverantören.
Skötsel av grönytor, LP Entreprenad i GBG AB	Kvalitetskrav enligt avtal. Avtalet löpte ut i april 2023.	-			
Skötsel av grönytor, PA10 Park o Trädgård AB	Kvalitetskrav enligt avtal.	Ja	Kontraktsskrivningen drog ut på tiden på grund av överklagande i upphandlingen. Detta medförde att det var svårt för leverantören att bemanna upp inför starten då de inte visste om de skulle få avtalet eller ej. Därefter har leverantören uppfyllt sin del i avtalet till belåtenhet under 2023. Driftsmöten sker varje månad, där samhällsbyggnadsförvaltningen och leverantören tillsammans går igenom vad som gjorts och vad som skall göras.		
Utförande av kantslätter (vägar), Per Palméns Maskin AB	-	Avtalet har ej använts under 2023.			

Berört avtal	Vad har följts upp? T.ex. vilka mål, krav, riktlinjer, lagstiftning	Har lev. i huvudsak uppfyllt väsentliga mål och krav? (Ja/Nej)	Om Nej, vilka brister har iakttagits?	Hur påverkar bristerna nämndens verksamhet? T.ex. måluppfyllelse, ej uppfyllda lagkrav, ekonomi	Vilka åtgärder har vidtagits med anledning av iakttagna brister?
Vinterväghållning kommunala ytor i Sollebrunn och Långared, Mjölsered Skog och Maskin	Kvalitetskrav enligt avtal.	Ja			
Vinterväghållning (1 förare och 1 hjullastare), Perssons Gräv	Kvalitetskrav enligt avtal.	Ja			
Drift kommunens belysning i Sollebrunn, Bjärke Energi	Kvalitetskrav enligt avtal.	Ja			
Klottersanering, SAPS	Kvalitetskrav enligt avtal	Nej, avtalet har sagts upp.	Utförde inte arbeten på utsatt tid. Avtal med ny leverantör har nyligen färdigställts.	Klottersaneringsarbeten blev ej utförda.	Avtalet avslutades.
Parkeringsövervakning och fordonsflytt (skrotbilshantering), Securitas	Kvalitetskrav enligt avtal.	Parkeringsövervakning: Nej Fordonsflytt (skrotbilshantering): Ja	Parkeringsövervakning: Dialog har under året förts med leverantören gällande följande områden: <ul style="list-style-type: none"> - Att leverantören i högre utsträckning ska finnas på plats i centrala delen av staden. - Förbättring av möjligheterna att kontrollera om leverantören varit på de avtalade platserna. - Minska luckorna då leverantören inte arbetat, samt öka kontroller kvällstid i enlighet med avtalet. - Förbättring av möjligheten att sätta in extra parkeringsvakt vid behov, exempelvis vid större event i staden. Fordonsflytt: Fungerar bra.		Fortsatt dialog med leverantören och eventuellt återinförande av schemakrav för att få en bättre garanti för arbetets utförande.